

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی بر کیفیت زندگی بیماران همودیالیزی

استاد راهنما: دکتر زهره یکتا پارسا

استاد مشاور: دکتر مجتبی ویس مرادی

استاد مشاور آمار: دکتر میرسعید یکانی نژاد

پایان نامه جهت اخذ درجه‌ی کارشناسی ارشد در رشته پرستاری، گرایش داخلی - جراحی

معصومه شهینوازی

خرداد ماه ۱۳۹۴

چکیده

عنوان: بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی بر کیفیت زندگی بیماران همودیالیزی

مقدمه: روشهای درمانی نظیر همودیالیز در بیماران مبتلا به نارسائی مزمن کلیه موجب افزایش طول عمر این بیماران می گردد، هرچند همودیالیز بر تمام جنبه های زندگی این بیماران تأثیر می گذارد و سبب کاهش کیفیت زندگی بیماران می شود. هدف از این مطالعه بررسی تأثیر آموزش هوش هیجانی بر کیفیت زندگی بیماران همودیالیزی می باشد.

مواد و روش ها: این مطالعه از نوع کارآزمایی بالینی غیرتصادفی شده با گروه کنترل می باشد که در سال ۱۳۹۳ بر روی ۴۷ بیمار همودیالیزی مراجعه کننده به بیمارستان خاتم النبیه ایرانشهر انجام شد. از ۴۷ بیمار دارای معیارهای ورود به مطالعه، بر اساس تفکیک روزهای زوج و فرد، ۲۴ بیمار مراجعه کننده در روزهای فرد به گروه کنترل و ۲۳ بیمار مراجعه کننده در روزهای زوج در گروه آزمون قرار گرفتند. ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش شامل پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه هوش هیجانی سایبریا شرینگ و پرسشنامه کیفیت زندگی بیماران همودیالیزی بود. پس از اخذ رضایت آگاهانه، بیماران هر دو گروه پرسشنامه ها را تکمیل می کردند. سپس بیماران گروه کنترل تنها آموزش های روتین بیمارستان را دریافت نمودند و در گروه آزمون، علاوه بر آموزش های روتین بیمارستان، مداخله آموزش مهارت های هوش هیجانی به صورت جلسات درون گروهی توسط پژوهشگر در ۶ جلسه حداقل ۳۰ دقیقه ای ارائه شد. به منظور اطمینان از استمرار آموخته ها و تغییر رفتار، بیماران پرسشنامه کیفیت زندگی و هوش هیجانی را با فاصله ۶ هفته و ۱۲ هفته بعد از اتمام آموزش توسط تکمیل نمودند. داده ها با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: میانگین سنی واحدهای پژوهش $36/33 \pm 1/87$ سال بود. ۵۸/۰۱ درصد بیماران مرد و اکثر بیماران متأهل (۶۰/۳۹ درصد) بودند. میانگین نمره کیفیت زندگی بیماران گروه مداخله به قرار زیر بود: پیش آزمون ($15/88 \pm 39/94$)، ۶ هفته بعد از آموزش ($16/04 \pm 44/87$) و ۱۲ هفته پس از آموزش ($16/07 \pm 52/47$) که از لحاظ آماری میان این سه مرحله اختلاف معناداری وجود داشت ($P < 0/05$). تغییر معنادار آماری در نمرات بیماران گروه کنترل مشاهده نشد.

نتیجه گیری: پیشنهاد می شود که پرستاران و مدیران پرستاری آموزش مهارت های هوش هیجانی را جهت ارتقای کیفیت زندگی بیماران همودیالیزی در مراقبت های روزمره این بیماران بکار گیرند.

کلید واژه ها: نارسایی مزمن کلیه، همودیالیز، هوش هیجانی، کیفیت زندگی

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Effects of emotional intelligence training on quality of life in patients with hemodialysis

Under Supervision of:

doctor Zohre Parsa yekta

doctor Mojtaba Veis Moradi

doctor Mir Saeed yekaninegad

A thesis submitted to the Graduate Studies Office

In partial fulfillment of the requirements for

The degree of master's

In Medical Surgical in Nursing

By: Masoome Shahnavaizi

May 2015

Abstract

Effects of emotional intelligence training on quality of life in patients with hemodialysis

Background: Treatment methods such as hemodialysis in patients with chronic renal failure increases lifetime of patients. However, it affects all aspects of the patients' life and creates a lot of issues for those who undergoing hemodialysis. The aim of this study was to assess the effects of emotional intelligence training on quality of life in patients with hemodialysis.

Methods: This clinical trial was conducted between July 2014 and October 2014 with 47 patients undergoing hemodialysis referred to a teaching hospital in an urban area of Iran. Of 47 patients recruited for this study, 23 patients in even days were assigned into the intervention group and 24 patients in odd days were assigned into the control group. Data collected using demographic data questionnaire, Saybrya Shrink emotional intelligence questionnaire, and quality of life in hemodialysis questionnaire. After obtaining informed consent, the questionnaires were completed by the patients in both groups. While the patients in the control group received only routine hospital teaching, those in the intervention group received teaching with regard to emotional intelligence skills during 6 sessions lasted for 30 minutes in each. In order to continue learning and behavior change the questionnaires were completed again 6 weeks and 12 weeks after the completion of the training. The collected data was analyzed using descriptive and inferential statistics.

Results: The mean age of the patients in this study was 36.33 ± 1.87 years (30-39 years). Most of the patients were men (58.01%), married (60.39%) and had primary education (49.9%). The mean scores of quality of life in the intervention group were as follow: the pretest (39.94 ± 15.88), 6 week after the training (44.87 ± 16.04) and 12 week after the training (52.47 ± 16.07), which were statistically significantly ($P < 0.05$). The reported changes in the patients of the control group were not statistical significant.

Conclusion: Nurses and nurse managers are suggested to incorporate the teaching of skills of emotional intelligence to change quality of life in patients undergoing hemodialysis.

Keywords: chronic renal failure, hemodialysis, emotional intelligence, quality of life.